

Klucz do identyfikacji gatunków z rodzaju *PRATYLENCHUS* Filipjev, 1936 występujących w Polsce

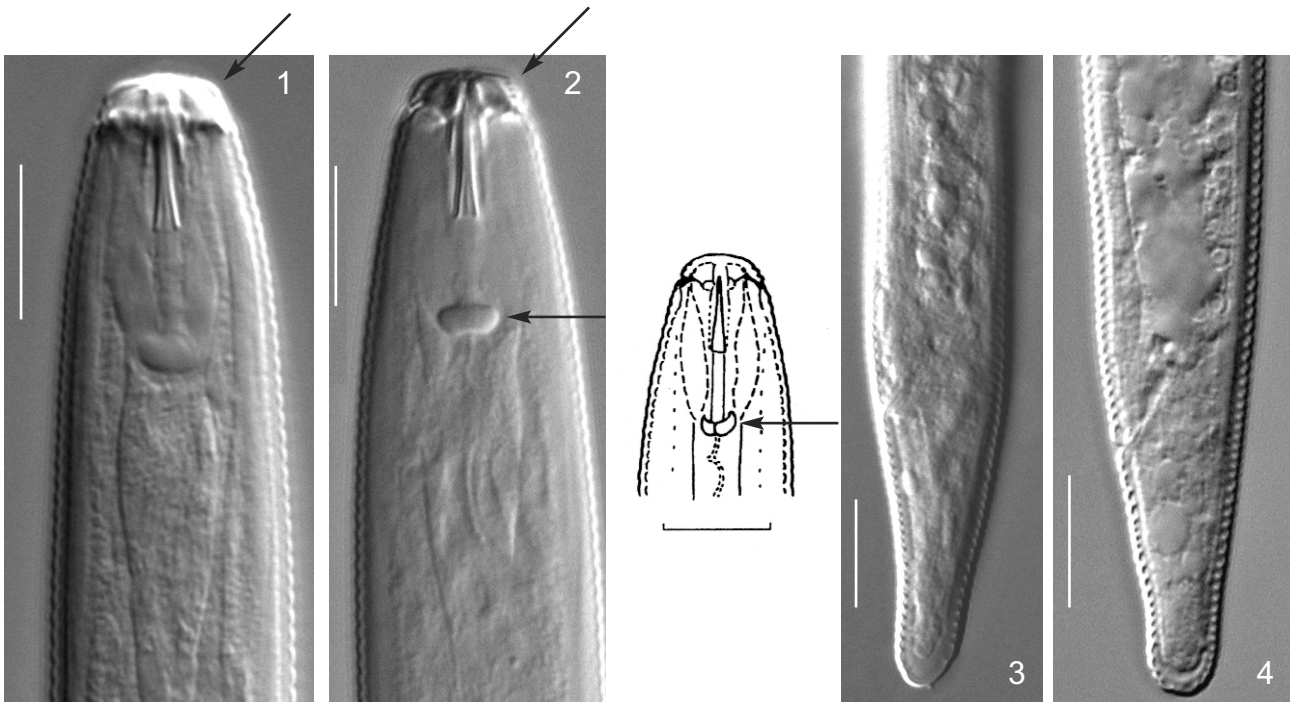
Opracowanie: dr Renata Dobosz
Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy, ul. W. Węgorka 20, 60-318 Poznań;
e-mail: R.Dobosz@iorpib.poznan.pl

Klucz*

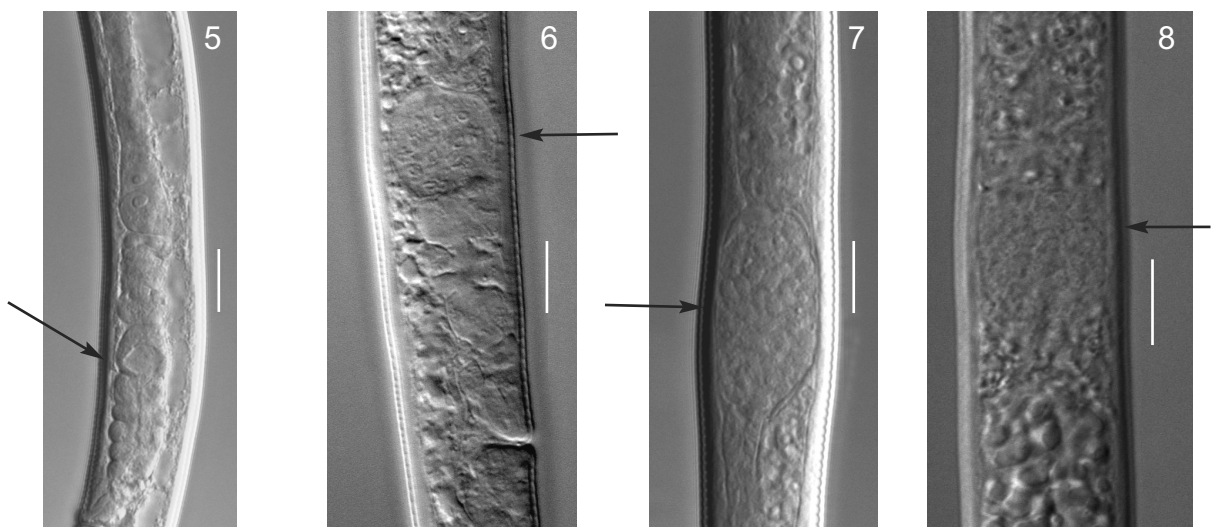
1. Głowa z dwoma pierścieniami (Fot. 1) 2
- . Głowa z trzema pierścieniami (Fot. 2) 4
2. Zakończenie ogona gładkie (Fot. 3) 3
- . Zakończenie ogona pierścieniowane (Fot. 4) ..... *P. flakkensis*
3. Spermateka pusta bez spermatozoidów, samce nie występują (Fot. 5) ..... *P. neglectus*
- . Spermateka wypełniona spermatozoidami, samce występują (Fot. 6) ..... *P. silvaticus*
4. Spermateka pusta bez spermatozoidów, samce występują bardzo rzadko 5
- . Spermateka wypełniona spermatozoidami, samce występują często 6
5. Zakończenie ogona pierścieniowane ..... *P. crenatus*
- . Zakończenie ogona gładkie ..... *P. thornei*
6. Spermateka okrągła (Fot. 6) 7
- . Spermateka innego kształtu (Fot. 7–8) 8
7. Zakończenie ogona pierścieniowane ..... *P. fallax*
- . Zakończenie ogona gładkie ..... *P. penetrans*
8. Zakończenie ogona gładkie ..... *P. pseudopratisensis*
- . Zakończenie ogona pierścieniowane 9
9. Guzki sztyletu lekko spłaszczone (Fot. 2) ..... *P. pratensis*
- . Guzki sztyletu w kształcie kotwicy (Rys.) ..... *P. kasari*

* Klucz został opracowany na podstawie materiałów literaturowych oraz własnych wyników badań.

Ilustracje do klucza

Fot. 1–4. Przedni odcinek ciała samicy *P. flakkensis*, strzałką zaznaczono dwa pierścienie na głowie (1); przedni odcinek ciała samicy *P. crenatus*, strzałkami zaznaczono trzy pierścienie na głowie oraz spłaszczone guzki szytletu (2); zakończenie ogona gładkie (bez pierścieni) na przykładzie *P. penetrans* (3); pierścieniowane zakończenie ogona na przykładzie *P. flakkensis* (4); Rys 1 (wg Brzeskiego 1998). Przedni odcinek ciała samicy *P. kasari*, strzałką zaznaczono guzki szytletu w kształcie kotwicy. Skala = 10 μ m. Fot. Renata Dobosz, Rys Michał W. Brzeski

Fot. 5–8. Spermateka bez spermatozoidów na przykładzie *P. neglectus* (5); okrągła spermateka wypełniona spermatozoidami na przykładzie *P. fallax* (6); owalna spermateka *P. pratensis* wypełniona spermatozoidami (7); prostokątna spermateka *P. pseudopratenensis* wypełniona spermatozoidami (8). Skala = 10 μ m. Fot. Renata Dobosz

Dane tabelaryczne

Tabela 1. Cechy morfologiczne charakteryzujące gatunki z rodzaju *Pratylenchus* występujące w Polsce.

Gatunek	Cecha			
	Liczba pierścieni na głowie	Liczba linii pola bocznego	Kształt spermateki	Koniec ogona samicy
<i>P. crenatus</i> Loof, 1960	3	6	najczęściej okrągła	pierścieniowany
<i>P. fallax</i> Seinhorst, 1968	3	4	okrągła	pierścieniowany
<i>P. flakkensis</i> Seinhorst, 1968	2	4	okrągła	pierścieniowany
<i>P. kasari</i> Ryss, 1982	3	4	owalna	pierścieniowany
<i>P. neglectus</i> (Rensch, 1924)	2	4–6	najczęściej okrągła	gładki
<i>P. penetrans</i> Cobb, 1917	3	4	okrągła	gładki
<i>P. pseudopratenensis</i> Seinhorst, 1968	3	4	najczęściej prostokątna	pierścieniowany
<i>P. pratensis</i> (de Man, 1880)	3	4	owalna	pierścieniowany
<i>P. silvaticus</i> Brzeski, 1998	2	4–6	owalna	pierścieniowany
<i>P. thornei</i> Sher et Allen, 1953	3	4	okrągła	gładki

Tabela 2. Zakresy zmienności cech morfometrycznych charakteryzujących gatunki rodzaju *Pratylenchus* występujące w Polsce.

Gatunek	Cecha*						
	L (mm)	Długość sztyletu (μm)	V	a	b	c	Długość spikul (μm)
<i>P. fallax</i>	0.43–0.56	16–18	71–84	18–29	5–8	16–27	17**
<i>P. flakkensis</i>	0.38–0.56	14–17	77–82	23–33	5.2–6.7	17–25	14–16
<i>P. kasari</i>	0.42–0.57	15.5–17.0	73–83	18–28	3.5–6.9	12–34	14–18
<i>P. pratensis</i>	0.39–0.77	15.0–17.5	75–81	25–44	4.4–8.4	12–20	17–21
<i>P. neglectus</i>	0.30–0.70	14–19	80–88	16.5–32.2	3.3–7.6	13.8–26.8	Brak danych
<i>P. penetrans</i>	0.35–0.81	15–19	73–85	17–33	3.6–8.1	15–28	14–19
<i>P. pseudopratenensis</i>	0.35–0.56	12–17	76–82	20–32	5.0–6.8	19–25	14–16
<i>P. silvaticus</i>	0.36–0.69	13–16	75–80	22–33	4.7–6.4	15–24	17–19
<i>P. thornei</i>	0.42–0.48	15–16	80–83	21–27	5.8–7.0	17–26	13–15
<i>P. thornei</i>	0.45–0.77	12–19	70–80	24–39	5.2–8.3	11–28	21.5–26.0

*Tabelę przygotowano w oparciu o dane literaturowe oraz pomiary własne; ** Dane z jednego opisu.